

Megjelen

minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hónapra 1 frt. 50 kr. Szerkesztő és Adóhivatal a piactéren. Csanak-házban.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetésár

Négyhavas heti szócikk egy évi hirdetésnél 5 kr., háromszori 4 kr., többszörinél vagy nagy terjedelmű hirdetésnél arányosan. Egyes szám ára 15 kr.

ismét egy lelkes honpolgár, egy — a közérdekeket mindvégig szíven hordozó, tevékeny férfiú életszövétneke lobbant el! A köztisztviselőben állott helybeli polgár és kereskedő, debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke, váltótörvényszéki kereskedelmi tanácsos, zenedelnök, több egyesület választmányi tagja s az első magyar általános biztosítótársulat főgöngyöke

Farkas Ferencz nincs többé!

Négy hóig tartott súlyos betegség után végelgyengülés következtében, élete 55-dik évében f. hó 1-ső napján jobblétre szenderült át. Mély bánat lépé el keblünket midőn e gyászos hírt vevők s csak az nyugt a veszteségért vigaszt s nyhét a fájdalomra, hogy amidőn a boldogultnak létfontalát a kérelhetlen halál kettémetszé s a testi szervet az enyészetet romboló hatalmának adta át: a szellem fölött nem ült diadalt. Szelleme él s fennmarad tetteiben s közjóra intézett buzgó törekvéseiben, mely mindenha városunk szellemi művelődésére, emelkedésére vala irányulva. Hála és kegyelettel kell e lapnak megemlékezni a nemes ügyért mindig lelkesült s ernyedetlenül küzdött férfúró, akinek buzgalma folytán nyert életet a debreczeni szünügyegylet, melynek első évében a boldogult mint annak elnöke, a kezdeményezés nehézségein a legszebb sikerrel diadalmaskodott. Előnöksége alatt szülemlett meg a „Hortobágy“ heti lap életbeléptetésének eszméje, melyről, ha azt mondjuk, hogy Debreczen közérdekeinek képviseltetése céljából az elsőbb szükségek közzé tartozott, nem vétünk az igazság ellen. E hó 3-kán d. u. 4 órakor tartatott a boldogultnak végtisztessége előbb a háznál, majd a ref. nagytemplomban, hol mindkét helyen roppant nagyszámu halotti gyülekezet jelent meg, a kegyelet adóját leróni s a fájdalom könnyeivel áldozni az elhunyt emlékének. A nagytemplomban a zenede növendékei zengtek megható gyászéneket s ut. Révész Imre ur tartott gyönyörű gyászbeszédet az elhunyt fölött, kinek földi maradványai a czeglédutcai sarkertbe kísértettek örök nyugalomra. A megboldogult kimultát, gyászoló rokonain, barátain s ismerősein kívül, vigasztalhatlan özvegye s öt gyermeke siratja. Városunk, közügyeit szíven viselő egyik férfiút, lapunk s általában a hazai irodalom s a nemzeti színművészet, egyik áldozatkész pártolóját veszti benne el.

Pihenjenek békével hamvai! Áldás emlékezetére!

A dohánytermelésről.

„Vess úgy, hogy jól avathass.“

(Végo.)

Visszatérvén tehát a külhoni termelésre, három évi figyelemmel kísérés után azt mondom, hogy a kereskedő világnak vagy nincs szükség szivarra, vagy ha van, az bizony nem hozzáillő alantú áron szereti megvenni.

Ha így van a dolog s az én fáradságomat nem fizetik meg, ugyan kérem, miért termelnek én szivarleveleket?

Ha a kereskedő világ képes oszadni, hogy a 20 engedélyezett kereskedő részére ugyasólván csak kettő fogja ez évben bevásárolni a dohányt, kérem miért nem határozza el a termelő is, hogy mint áll majd elebe a tuktikának? mert no hiszjünk ám, hogy nekik szivarlevél nem kell, de hogy nem kell, s csak egy évben no kapjon ő magyar szivartakarót, hiszem, a jövő évben majd előre fog rugni a szivar-levél ára.

E vánszalpés a dohánytermelésbe, hiánl akarom, nem vet árnyékot a termelő szakértelmére: sőt épen szakértelmét árulja el mindaddig, míg terményének kellő árát meg nem fizetik, miért költene semmi haszonra rája; majd ha a kívánt s megérdemelt árak lesznek felajánlva, őh igen! akkor természet mindőségere.

Mint jó kutatóból hallom, a külhoni kereskedők ez évben már nem egy mássra, de osztály szerint akarják a vételt megtenni. Hallom, hogy az 1-ső 2-dik szivarlevelekre szép árakat tettek ki: oly árakat mindről nem is álmodnak. Igen ugyas fogás, sok jóhíznemu termelőt jégre fog ez váni, ha ezt elhiszi: de ama tapasztaltabbat, épen nem. Ez tudja azt, hogy azon igért szép árak elhangzanak, tapasztalta, hogy az általvételnel szivarlevelet nem fognak találni: itt nagy, itt kis levél. — Itt rugonyosság hiánya: amott vastag erek (dikó tippen) — — Itt a szila: amott kicsinyesség; ismét amott a jukekoság; — a levél vastagsága lesznek a kifogást okok, s mire átmozdult a jól kezelt dohányt — — — a 9, legfelőbb a 10 forintnál ebréd majd fel.

Uy vásárlók irányában minék tehát a szorgalom, ipar, munka, időtöltés, költség? mire való a szivarlevelekre való törekvés? ha egyszer terményem felől elismerést zsebre nem nyujtok s csak ök talázzsák azt ki a magok részére!!!

Igenytelen nézetem szerint tehát mint termelő, sem mi szín alatt osztályozásra a kereskedővel nem egyezném: hanem nézze meg zsinoron lévő s nézze meg besimított dohányomat nézze meg sarjumat, — s midőn ezt mind jó szemmel áttekinté, alkudjék összes terményemre. A mázsákra semmi felületes ráadás (2-5 font) nem adnék, mert a kereskedő a magyar mázsá perzentjét, mert ezáltal levon azon ház becsületéből, míg a termelőt is elidegeníti magától.

Hazánk dohánytermelése (értem annak minden tekintetben jóságát) mármár kezd felkapni a külhoni fogyasztási piacokon. A dohánytermelés szerintem azon egyik fő pénzforrás, melyből a gazdaságok zönség adóját, nyugt jóléti biztosan kiemelhetik. És tévesztett eljárás tanúsít — nézetem szerint — a külhoni kereskedéssel bíró engedélyezett kereskedő-világ az általa gyakorlatba veti vételi s árítási eljárásával. Nem az, hogy a termelővilágot magokhoz kecsesgessek: de ferde vételeik által elidegenítik őket maguktól.

A dohánykereskedő-világ a múlt évszón felzaklatott minden termelőt a külföldre termelésre; ígérték előleget, jó árt, helyes állatvétel: — a termelő-világ nagy része hajlandó volt — aszály, jég, marhadóg

ath, csapások miatt azon urakkal fogozni mert — valljuk meg az igazat — pénzre volt szükségünk.

Más részről a cs kormány som mulasztá el — miután tapasztalta, hogy az évenkénti dohány-árverés nem várt jövedelmet nyujt arany s ezúttal — a termelő-világot a maga részére megnyerni. Azért egy már a kereskedők részéről a cs. kormány részéről is történtek 3 évre szerződéses s idő előtti előlegezések.

Most mindkét vásárló arányában a termelő-világ egyformán áll (előlegezés az export, előlegezés a regio részéről) a július havában beállott országos esőzések sok s nagyvelu dohányt ígérnek: az érés és szárlásra, hogy mind időjárás lesz, a jövendő tükai s ugy a magas cs. kormány, mint a kereskedő-világ meglátjuk mint váltja be, mi árba veszt által a termelő dohányt egyre mássra, s ezek megtörténte után, ha a termelő gazda számot vet kiadán s bevétele felett: könnyen lesz meggyőződési — ha még most nem is volna — hogy jövöre mindőségere vagy mennyiségere természetese a dohányt.

F. u. F.

Gyerünk a muzeumba!

(Folyt. köv.)

(L. a Hortob. 31. sz.)

Itt következnék Magyarországnak legszebb madarai, a magyar kollibri. Ez a zöld és kék színben ragyogó hosszú csőrű kis madár a jegér, mely elég halgatagul van így nevezve. Ez ugyanis a tiszta folyóvizetből veszi táplálékát, ott leskelődik a partok bokráin, vagy néha talán egyes a vízből kiálló karókon vagy köveken, míg egy kis halszék közelében mutatkozik, melyre rendszeren nyílsebességgel csap le s azt rendszeren a víz alól hozza fel. Ha tehát a víz befagy, ez lyonkor, talán azért, mert annak idejében, míg jó testi erőben volt, nem gondoskodván az elköltözésről, most már arra az óhség miatt is képtelen, rendszeren eldöglik. (Lucas a non lucendo). Fészkeknek a partokban, még pedig igen gyakran futóvizek mellett és hetelig tartó nagy kitarással és fáradsággal 5-7 lábnyi mélységű lyukat s ennek végébe víj egy sötétkemence-alakú freget, melyben fészket rendszeren csupa hal-szállakból és csontokból készíti. Ez ugyanis, épen úgy mint azon ragadozómadarak, melyek zsákmányukat tollastól és csontostól szokták megenni, a gyomorban visszamaradt emészthetetlen szálkákat, csontokat, bogárszárnnyakat és lábakat, csomolykóvá gyöngyöltve kiveti a száján s ezt használja fel fészkeknek, míhez járulnak azután még a fiai által kivetettek is. A másik ragyogó színű szép madár a gyurgyalag (földi rigó), szinte lyukat is színt szed a száján s ezt használja fel fészkeknek, míhez járulnak azután még a fiai által kivetettek is. A másik ragyogó színű szép madár a gyurgyalag (földi rigó), szinte lyukat is színt szed a száján s ezt használja fel fészkeknek, míhez járulnak azután még a fiai által kivetettek is. A másik ragyogó színű szép madár a gyurgyalag (földi rigó), szinte lyukat is színt szed a száján s ezt használja fel fészkeknek, míhez járulnak azután még a fiai által kivetettek is.

is sok ideig oly izgékony ez a része, hogy legkisebb érintésre is öltögeti fulánkját és képes szurást ejteni. Kell tehát a gyurgyalag torkában és gyomrában s általában vérében valamely mérgelemmi szernek lenni. Azt mondják, leghathatósabb ellenszere a méh-méregnek a fűsír s utána jó mindjárt a méz. Ha a méhszurást fűsírral bekenjük, a fájdalom csakhamar megszűnik; ha mézzel kenjük be, egy is nagyot enyhül, már pedig, hogy a gyurgyalagoknak testében és vérében sok méz-elem van, nemcsak abból gyanítható, hogy a mézhordó méheket és darázsokat fogdosásuk el és eszik meg, hanem abból is szembetűnő, hogy még a dögölt madár is csakhamar mézszagot terjeszt el a szobájában. Le Vallant híres utazó természetvizsgálól az állítja, hogy ha sötétben lépett is be szobájába, azonnal észrevette, ha valamelyik embere az ő távollétében gyurgyalagot lőtt és tett be szobájába. Hát emél a szalaktól a nép nyelvén szaricsóka) szebb-e akármelyik papagály? A bank pedig nemcsak szép, hanem mulatságos madár is. Nemcsak abban gyönyörködik a gyermek szerfelett, hogy teregeti a banka szét, legyező módra pompás bóbittját, hanem evése módja is különös mulatságot okoz. A bankának ugyan is hosszú hajlott csőre van, de nyelve oly kurtá, hogy az elodott, mely nála leginkább a rovarok bábjaiból áll, nem tudja lenyelni, midőn orra hegyével megfogja, hanem kénytelen azt mindig felülkú előbb s egy kapni meg, hogy az egészen beessék a szájába, mi néha az első felhajtásakor nem sikerül, mikor a felhajtást ismételnie kell. Az evésnek az a módja, mely rajta kívül alkalmazhat egyedül csak a keletindiai kazubnál fordul elő, igen mulatságos. — Egy szilva nevetésűs fogását meg kell még említenem a bankának. Mikor ugyanis a rovarbábok áskálásában annyira elmerül, hogy a közelében repkedő ragadozó már későn veszi észre, a világot som igyekszik röpkedéssel menekülni, hanem lekapja a földre, farlatt és szárnyait úgy eltorlítja, hogy a szárny-hegyek elől csaknem egymást érintik, nyakát pedig egymáson feltartja, hogy a ragadozó figyelemmel kísérhesse. Ekkor épen olyan, mintha egy darab tarka rongy volna leterítve. De még mulatságosabb az, mikor egy felette kebesen átreptető galambot vagy más madarat hirtelenben ragadozóknak véve, ezen fogáshoz folyamodik, de mihelyt védecsét észreveszi, rögtön egész gond nélkül folytatja a bábkatartást, mintha semmi sem történt volna. A bankával rokonságbán áll a híres paradijsom madár. Melynek itt csak a bérét lehet látni ezen muzeumban: de kitömvé ritka is, mert a Pápuk és Molukki szigeteket lakosai egyszerűen lehúzzák a paradicsom-madár bőrért, még a lábát is ellökve s a nyakába egy kis fűt dugnak, hogy az így kiszáritott madarat mint bokréttát kalap mellé lehessen dugni. Ezért keletkezett az a különös mese, hogy a paradicsom madárnak nimesen lába, hanem szüntelen csak repkedve keresi élelmét. Van bizony nekünk egy madarunk, ez a szerfeletti hosszú szárnyu fekete kis fecskelaku madár, a kőfali felleng, amely igazán soha sem száll a földre, hanem örökösön repkedve keresi élelmét, a legyeket, lepkeket s más rovarokat s még a fészekbe való tárgyakat is csak a szétlő szokta elkapkodni, vagy a galyak hegyeiről szedi le. Fészket rendszeren régi tornyok és más épületek falak vagy sziklák lyukaiba szokta rakni, igen gyakran nagy társaságban; emlékezem rá például, hogy Konstantinápolyban Péra nevű kővárosban egy nagy ó kerek torony oldalában egymást érték a felleng fészkek s minden perezen ezerevel lehetett ezen fecskelakura madarak a torony körül látni. Sajátságos ezen madárnak a láb alkotása; ugyanis mind a négy lábujj előre áll s ezért tud a falon és szikla oldalán épen oly ügyesen mászkálni, mint a harkály a fák oldalán. Az alantabb ócs polezon vannak a tyukfajta madarak, a leginkább fenyőfa-jövőkkel élő s emelt fenyő íz és szaga, husáért kedves s a fenyő (faj-tyuk, vadpáva, auerhahn), melynek a himje jóval nagyobb mint a tojója s

szinre is különbözik, mert a him fekete, a tojó sárga. Hibásan nevezik s i k e t f a j d n a k, mert nemcsak nem siket, hanem épen igen éles hallása van s emiatt a vadászok néhezen tudják meglopni; hanem tavaszszal párzás idején egyegy magasan eső ágra ülve, annyira elmerül szerelmes tánczába s oly sajátságos lármás csahangokkal hívja magához a tojókat, hogy ilyenkor meglopható a vadász által, mert míg ezen táncza és kiabálása tart, addig nem lát és nem hall s bátran törhet a vadász a sűrűn keresztül; de midőn szünetet tart, a vadásznak is mozdulatlanul kell maradnia, különben a legkisebb neszt észre venné s tova repülne. Itt van mellette kitömvé a nyírfajdnak (Birkhuhn) himje és tojója; a császár madárnak (Haselhubn) két himje, a fogoly és a fűrj, melyek mind egy családot alkotnak. A fajokok rendszeren soknejiségben élnek s oly buják, hogy gyakran megcsik, hogy kivált az erősebb himektől elvert fiatalabb siketfajd-him, a nyírfajdok tojóit foglalja el s azokkal párosodik, mely párosodás után természetesen természetlen ivadéok kerül, épen úgy, mint midőn a ló a számmal párosodik s öszvért nemz, amely a szaporodásra mindig képtelen. Itt következnek a tyukok, fácánok, pávák, pulykák és tuzokok. A három első Ázsiából, Keletindióból került, legrégebb időben a tyuk, melynek már a tojója is elvesztette pettyességét; később — hihetően Nagy Sándor korában a páva és fácán, melyek Keletindióban még most is találhatók vad állapotban. A pulyka a XVI-ik században került Európába Amerikából, hol Északamerikának melegebb és mérsékeltbb égalfján még most is találhatók vadon. A tuzok kiválólag európai madár s nálunk a leggyakoribb nevezik; de az nagyon helytelen, midőn a tuzokot vadpulykának nevezik; hiszen, hogy egyebet ne említsek, a pulykának négy-, a tuzoknak pedig három lábujja van.

(Folyt. köv.)

Debreczeni légszeszvilágítási szerződés,

mely egyrészlről sz. kir. Debreczen város tanácsa, másrészlről Riedinger L. A. augsburgi gyártulajdonos közt a maga s törvényes jogutódai nevében, a légszeszvilágításnak Debreczen városába behozatalára nézve, a magas országos hatóság jóváhagyásának fenntartásával kötöttett.

(Vége.)

35. Az első munkálatok megvizsgálása. Ha-hogy a városi tanács vagy L. A. Riedinger, a gázgyárnak működésbetétele után 4 hét alatt szükségesnek látnák a collaudirozást, akkor a városi tanács és épen úgy L. A. Riedinger is a vállalatnál nem érdekelt egy-egy szakértőt neveznek, kikhez a városi tanács egy szavazatküldi vezetőtagot ad.

E két szakértő megvizsgálja a gázgyár egész szervezetét minden egyes részében, jelen szerződés értelmében, megbírálják az egész művet minden részeiben, annak a személy s vagyonbiztonságra való tekintetben, az eredményt pedig jegyzőkönyvbe vezetvén, ennek egyik példányát a városi tanácsnak, másikat a vállalkozónak adják át.

Ezen vizsgálat alapján a városi tanács kimondja határozatát afelett, vajjon vállalkozó eleget tett-e, vagy nem, szerződészerű kötelezettségeinek?

Ha egyik szerződő fél részéről sem történik a fentebbi határidő alatt felszólítás a vizsgálatra, akkor feltételeztetik, — hogy L. A. Riedinger, jelen szerződésnek az építkezésre vonatkozó szakaszának eleget tett.

36. A városi tanács különös kötelezettsége. Hogy vállalkozó átvállalt abeli kötelezettségeinek, miszerint az utcákon, utakon s téren gázcsöveket rakasson, lámpákat állítsasson, — megfelelőhessen; továbbá, hogy ezen munkálatok a földalap mostani állapotának daczára mindenütt szilárdul és jól fogantatottassanak: kötelezi magát a városi tanács, a szilárd kivitelhez szükséges előmunkálatokról és hozzávalókról saját költségén gondoskodni, vagy pedig a szükséges költségeket vállalkozónak megtéríteni.

Ezen kötelezettségek körülbelül im ezek lennének: a) Az állólámpákhoz szükséges tülfyűgások szállítása oly helyekre, hol vagy nincsenek házak, vagy azok oly alacsonyak, vagy úgy alkotvák, hogy a lámpák azokhoz meg nem erősíthetnek.

b) Az alapozás és részint klizgáztáshoz szükséges vastéglák anyag és munka a lámpák alapjához, valamint a csövezések alapjaihoz és befedezéséhez.

c) Az árkokon való átjárók helyreállítása, változtatások a már

fenálló csatornákon, árkokon és más ilyenmü a szilárd kivitelre vonatkozó s a csövezetrendszer kellő védelmére szükséges munkálatok.

37. Magánosoknál eszközözlendő berendezések. A légszeszvilágítási szerkezetek előállítása s fenntartása csak a vállalkozó munkásai által, az e czérra meghatározott időben fog eszközözlendő és az ezekért kimutatandó összegek a magánosok által a számla kézbesítésétől számított 8 nap alatt vállalkozónak kifizetendők, ha-hogy már előre másnemü egyezkedés nem történt.

A ház előtt a földben fekvő szárnyvezetékeket illetőleg előre meghatározatják, hogy azon magánosoknak, kik a főcsövezések lerakása előtt házaikra nézve a magán részvételt bejelentik s rendelkezéseiket megteszik, ezen szárnyvezetékek, — míg azok 30' nem tesznek, a vállalkozó költségén egész a házig elkészíttetnek és jókarban fen is tartatnak.

Későbbi bejelentéseknél azonban az illető a szükséges egybekötő csövek költségét a kivetés és fenálló tarifa szerint fizeti. A magánosok részére szükséges gáz fölméréséhez meghatározott gázmérők egy hatósági hiteles egyén által meghitelesítendők s az illető bélyeggel ellátandók.

A magánosok ezen hitelesített gázmérőt vállalkozónak, a többi felszerelési tárggyal együtt megfizetni tartoznak. — Kivánatra azonban a gázmérők bérbé is adhatók.

A bérpénz minden hónapban a gázzal együtt fizetendő, még pedig azon hónapokról is, melyekben a vállalkozó hibája nélkül a gázvilágítás nem alkalmaztatott.

Ha a gázmérők hitelessége iránt kétség támadna, a városi tanács egy hitelesítő által az illető légszeszmérők megvizsgálását elrendelheti és azon féltől, melynek igaza nincs, darabjától 50 ujkrnyi illetéket fizettet magának.

Es ugyanazon fél, melynek igaza nincs, viseli ezen utólagos próba minden egyéb költségeit is, — 3% különbség, alú vagy fel, a gázóránál tekintetbe nem vétetik.

Hideg idő beálltával szükség esetén, akár tulajdonosa, akár bérlője a gázórának, tartozik azt saját költségén a gyári alkalmazottak által Glycerinnel — vagy szeszszel megtöltetni; minden fogyasztó.

A gyár alkalmazottjai jogosítvák a világitási szerkezetet s annak használati módját figyelemmel kísérik.

38. A szerződés jogérvényessége. Ezen szerződés L. A. Riedingerre nézve az aláírás napjától kezdve érvényes, ha az ezen aláírástól számított 4 nap alatt a városi tanácstól elfogadtatik.

A városi tanácsra nézve pedig akkor lesz az jogerejű, ha a magas országos fő hatóság által megerősíttetik.

A szerződés egy eredeti s egy láttamozott másolati példányban állítatik ki és a bélyegdíjak a 30-ik §. szerint megosztatik.

Az eredeti példány hivatali használat végett a városi tanácsnál marad, a láttamozott másolat pedig vállalkozónak kézbesíttetik.

Ha-hogy a magyar és német szerkezet értelmezésére nézve, mely nyelveken ezen szerződés kiállítatott, — nehézségek vagy kérdések támadnának: a német szerkezet lesz jogérvényesül tekintendő.

Debreczeni hirmondó.

Mint értesültünk a természettudósok Marosvásárhelyt tartandó idej nagy gyűlésén városunkból Markos Péter ur is jelen leend, ki ez alkalommal ottan érdekes természettani értekezést olvasand föl.

Balázs Kálmán zenetársulata jelenleg Varsóban idözik. Mint egyik ismerosének írja, a kéthavi szerződési időt aligha ki fogja tölteni, miután a vendéglős, mivel szerződött, megcsinál, amennyiben a tagok 3 hetnyi napdjából 50—50 krt von le. A francia konzul — mint említi — naponként felkeresi őket, mert a magyar zenét felette kedveli. A lengyel nököt szintén nagy lelkesültségbe hozta, kiknek különösen tetszett az „árvalányhaj-esárdás”, a „pityegtetős” és a „debreczeni toborzó”, mely utóbbit Balázs Kálmán Varsóban léte alatt szerző.

Mult napokban egy magyarországi elterjedt hírt vasöntöde tulajdonosa közlénkben, városunk több nevezetessége közt az új színház belsejét is ohajtá megtekinteni. — Ezen ohajtása teljesítésére egy városunk iparterén ismeretes helyben lakó barátja készséggel ajánlván fel szolgáltatást, a helyszínére el is vezetted, de megütözéssel kelle tapasztalnia, hogy az épület belsejébe vezető, addig tárva s nyitva álló ajtók szemek előtt

hirtelen bezárattak s hosszabb értekezés után is, magas tilalom adatván okul, végre is be nem juthattak.

Van-e ily felsőbb helyről kiadott tilalom, nem tudjuk s ha van, mennyiben helyes vagy nem helyes, annak most tárgyalásába nem ereszkedünk, de kötelességünknek ismerjük e tényt felemlíteni más csak azért is, hogy a közönséget ilyenmü kellemetlenségtől megóvjuk, azon egyszeri észrevételünk mellett, hogy midőn az épület körében való dohánzás tilalmát helyesen nyújtott hirdetik, talán a bemeneti tilalmat is, ha ugyan ilyenmü magas tilalom létezik, az illetőknek a közönséggel szintén tudatni nem volna felesleges.

A f. hó 15-kén Pécssett tartandó országos dalárünnepélyre mint halljuk — a helybeli dalárda tagjai közül is többen készülnek.

Kutasi Imre debreczeni könyvmdájából „Végbucsu” címü zongorára alkalmazott eredeti csárdás került ki, mely minden hiteles könyv- és hangjegyekereskedésben kapható. Szerzette Székács József.

Gül Baba szent sirjától Budáról lezarándokolva, egy jezsuita mohamedán, Halil kereste fel városunkat, ki első segédlelkésze az Abdühü nevü egyháznak Jeruzsálemben. A kegyes ifju 15 nyelvet beszél, azok közt bár tördelve a magyar nyelvet is, melyet részint a császári iskolában Konstantinápolyban, részint Törökországban tartózkodó rokonaiunktól tanult. Debreczenből Halas városba szándékozik utazni, a derék nyelv-buvár Szilády Áron felkeresésére, ki keleten tartózkodása alatt Halilnál hosszabb ideig tartózkodott.

A dinnyére mostanában a legkedvezőbb napok fordultak, melyek ha így tartanak, nagy dinnyebőségnek lehet örvendeni. Városunk egyik tekintélyes dinnyésének állítása szerint, dinnyésében egy dinnyetövön 150 gyümölcs számlálható meg, ami pedig nem tartozik a mindennapi ritkaságok közé.

Mult napokban hatvanuzáról egy elszabadult s felbőszült tulok rontott egyenesen a fazekasok sátor felé, hol, miután több cserépedényt összetaposott s egy sátozt feldöntött, a közel boltok felé irányza útját, mely kellemetlen látogatásnak azonban a tulok után siető tehenész odaérkezése vete véget.

A helybeli ref. főiskolában az ez évi érettségi vizsgák alkalmával 6 ifju nyert kitünö osztályzatot. Elegetegül készültek találtattak 48-an, nem elegetoldóknak 9-en.

Tegnapelőtt kísértük végnyalomra néhai Táy Gusztáv hites ügyvédet, ki hosszas szenvedési után e hó 3-án éjjel, boldogabb hazába költözött át, élete legjobb korában, 40-ik évében. Béke hamvaira!

Meghaltak: Jul. 28. Czeglédu Kiss István f. Lajos 2 hetes; 29. Péterfiu. Balogh Jánosné Szakási Sára 30 éves; Hatvanu. Kiss Sándorné Baráncsi Zsuzsanna 21 éves; Czeglédu. Orbán István fia Gábor 1 éves; Hatvanu. Horváth Sándor 1 és fél éves; 30. Csapó. Stal Eduárd leánya Ilona 1 és fél éves; Péterfiu. Menyhárt Mária 6 napos; Piaczu. Karácsi Gábor 70 éves; Czeglédu. Lada István 42 éves; Vargau. Molnár József 1 éves; 31. Hatvanu. Albert Sándor leánya Eszter 6 és fél éves; Vargau. Sütt György 16 éves; Közkórház Szemere Gábor 74 éves; disznóhuzalban, Nagy Gábor 8 éves; Aug. 2. Csapó. Némety Alhaly fia Sándor 4 hónapos; Hatvanu. Komádi János leánya Sára 5 hetes; Piaczu. Küllös Juhanna fia Károly 10 hetes; Piaczu. Császár Sándor leánya Erzsébet 8 napos; 3. Piaczu. Hatvani Gábor 68 éves; Csapó. Táy Gusztáv 39 éves; 4. Boldog Péterné Udvari Zsuzsanna 60 éves

Közügyek.

Vettük a városi tanács jogakademia tantervét melyszerint az első éven a következő tantárgyak adandók elő:

A t e l e f e l e v e n. Bölcsezet történelme. Jog és államtudományok korisméje. Nevelés tan. Egyetemes történelem ó- és középkor. Diplomatika t. c. ó-ústan, jeltan, aráytan Latin nyelvtan. Magyar nyelvtan.

A n y a r t f e l e v e n. Bölcsezet történelme. Ausztria birodalom, különösen Magyarország államra. Magyarország történelme Egyetemes történelem új- és legújabb kori Latin nyelvtan Magyar nyelvtan.

A m á s o d i k f e l e v e n. Eszjog (magán- és közjog) Róm kath. egyházjog. Roma jog Tettes nemzetközi jog. A magyar törvényhozás és jog története. Magyarország közjoga. Egyetemes államrajz.

A n y a r t f e l e v e n. Eszjog, nemzetközi-jog. Protestáns egyházjog. Bányajog. Magyar magánjog telekkönyvvel. Csödtörvény. Oszték birtoktörvény. Politika. Rendészet.

kínálott elköltönni és elváltatni akarván, elhatároztuk, hogy azt városunk tevésség, nevezik és emeljük, amelhogy elszakasszuk, elköltönni juk, elváltatjuk, (várossal) tevésség és emeljük, akarván és elhatároztuk hogy ezután annak minden következő polgár a község és az egész köztársaság — akth idő szerint majdan előállandának, szemeltem elhanyagol mind azon szabadságokkal, szokásokkal, kegyndományokkal, kiváltságokkal, kedvezményekkel és mentességekkel, melyeket ezen Magyarország más városai jog szerint és régi szokásból fogva barmiként élveztek. — Azonban Kis-Maria városunk fentemlített minden lakos és lakója iránti közezségünk bővebb nyilvánításunk nekik a legörömelebb, ezen alább megírtott szabadságokat és előjogokat adjuk és engedményezük.

I. Fölbb említett Kis-Maria városunk jó híru és tisztességes állásu polgárai közül mindenki, bármely bizonyoságtól valóllom és tanuskodásnál ket, hiteltre méltó, de köznepi állásu tanu helyett véteszek.

II. Hogy idegen adósságok és bármely dolgok körül előjövö ok mint — kivéden a föben járó vétket — a mi birtokunkban s Magyar és Erdélyországunkban, őket szemelyokben, dolgokunkban és bármely ingó javunkban tartoztatni és felfoglalni, soha senkinek sem szabad; hanem ha valami velük való teendő néjje elő magát, az ne erőszakkal intézessék el, hanem törvény utján illetékes és hivatali bíró előtt, aki az igazságot és tartozott teljes elégtételt ki fogja szolgáltatni: ami ha történetből valami ok miatt megtagadtatnék, magok a felperesek, az ország törvénye és szokása szerint tartoznak pert indítani.

III. Az országgyűlö község megőrzésével magok közül bírói és népszószólót választanak, amely bíró bíróága évében, az esküdtekkel együtt, a toposok, rablások, gyilkosságok, erőszaktevétek és bármely más ügyek felett itelni fog. Eltétlen pedig az év, ha a bíró a községnek nem tetszik, szabad tetszésük szerint mást választanak.

IV. Ha valaki közölök minden II. és leány-örökös nélkül hal meg, minden örökséget és bármely nevet és ezimü vagyonait vegroendoteltted szabadon hagyhatja, valamint atyjainak és rokonainak, úgy külső je embernek és idegeneknek is. Ha pedig az ilyen kimúló semmi végrendeletet nem tett: akkor annak osszeirt jóvai nem a királyi háskorra, hanem az egész községre szállanak.

V. Ha valaki a többszor említett város lakói közül gyilkosságba es és más halálos bűnbe talál esni és házatól megszökik: az akkori város bíró az ilyen gyilkosnak és gonosztevének minden javát keze alá veszi, mindaddig, míg a vétkes a véghezvitt gonosz tetiből magát kitisztítani, és büntelennék s ártatlannak kibizonyítani nem tudja.

VI. Mondott városunkban nemesek nem fognak tétetni, ha pedig már téltettek, legyenek ezen nemesek idegenek vagy helybeliek, ellent nem állván nemosi előjogai, a községnek minden és bármely terület, épen úgy mint akárki más a város lakosai közül, hordozni és viselni,

TÁRCSA.

Bánkon.

(1864. nyárhó 27-kén.)

Letunt idők varása ölen
Érzem magam Bánk, benned én,
Virányos ordsó szép liget!
Hová imázi jára rég
A nép — a templom-omlodek
Félem oly busan itellet.
Templom helyett fák állanak,
Helyette, hogy sohajtának.

S mióta itt sohajtának
Több századok lezugtának
Várván a rom dicsőbb idöt.
Jár század századú után
S mint jó ugy távozik után
S nem vigasztalja semmi őt.
Sután van porbaluult feje,
Már számtalan esztendeje.

Hiába várja Nagy Lajos
S Mátyás korát; mert csak hajas
Idők szöletnek egyoránt.
Ha volt is egy kis szép remény:
— Ez a boldog szent érzemény —
Elszállt tuncigó fust gyanant,
Homon önt fák! a hajdani
Dicsért van ok sohajtani!

Oh banki rom nyorj szent vigaszt
S öröm gyanant fogadd el azt
Ily sok sávó idö után,
Hogy amely nemzet omele
S isten házává szentele
Az jár most is salad román,
És hidd, hogy a nagy Debreczen
Örökkéig magyar leszén!

Tán Debreczent nem ismered?
Talan kicsinyke volt, gyermek,
Mikor te étél — akkoron?
Megnött immár, nagygya leve
Örködjek iten szent neve
O rajta és határodon!
Mert hidd, hogy a nagy Debreczen
Örökkéig magyar leszén!

Balkányi Lajos.

Boeskay István adományozó- s engedményezőlevele Kis-Maria város részére.

Mi István, isten kegyelméből Magyar- és Erdélyország fejedelme, székelyek grófia stb. ezennel tudtul adjuk minden illetőnek, hogy mivel minden keresztényen tarsaságunk és ezen Magyarországunknak hajdan törvényes fejedelméi s t i a mi boldog emlékeztet elődeink — kik anyai föld, anyai nép, végre anyai hatalmas és vitéz nemzet és birodalom fölé emeltettek — olettől fogva minden gondjukat, gondolatukat, munkáikat, törekvéseiket és szándékaikat oda irányozták és fordították, hogy jelsz és bármely nagy erénynek és minden időben emlékeztetre méltó tettek gyakorlása által, mi utakon és módokon és mikép tehetnének magukat és novakot orok elszakoztatv és halhatatlanná: a fejedelmi lertalokban nem disztelen és haszontalan, sőt szép, dicséretes és igen hasznos dolgokat itették, ha ök — akár a kemény hadakozásban, úgy kivanván a szabésg, akár pedig a békeszerzés s boldog egyezés és esendesség ohajtása s munkálása, vagy békeüzés, adakozás vagy eptes által, akár pedig a városok s allattalók jódtének gyarapításában, akár végre a hazs szülőföld iránti hűbátalosság s bármely más erényes cselekmények által öseinknek példát követik. — Ha azért alacsony sorsunkban a magukat iranyunkban érdemesített személyek iránt mindekor hálósok lenni igyekeztünk: mennyivel inkább méltóságunk ezen fokán, melyre nem rég a mindenható isten különös tetszése, és jöteleményéből az országban lakó urak közokarata által emeltettünk, nem kell megfelfedeznünk azon helyről, azon közönségesen Kis-Mariának nevezetelt, Biharmegyében lévő, rokonaink előtt igen kedves hazánkról, melyről a mi eleink, őseink, öspapaink, nagyapaink és szüleink — mivel onnan származtak — magukat elneveztek, és hivatták és ahol az égi hajlékokba visszatértök után testöfiek eltemettettek, csendes nyugalomra tértették és emlékeiket és sirholtjaikat fölépíttették! Nem, sőt ezen Kis-Maria birtokunkat teljes hatalmunk és különös kegyelmünkkel fogva magyarországi többi birto-

Terménytár.

Debreczen. Aug. 6. (Heti üzleti-szemle.) A piaci szállítványok e héten minden várakozáson felül, igen bőven voltak, mely alkalmossal az új termésű gabonán a k. dicsérhető minőségéről meggyőződünk. A buza 86-88 font és így átlagosan 87 fontra tehető, a rozs 78-81 fontig nyom; mindemellett a forgalom csekély volt és a behozatalnak csak legkisebb része kelt el, következő árakon: tiszta buza 2 f. 70-90 kr. rozs 1 f. 20-40 kr. árpa 1 f. 10-20 kr. zab 6 f. 40-50 kr. kukorica 2 f. 60-65 kr. Repcére nézve, lanyhább a kérdés és vetett egészséges áruért csak 5 f. 25-30 kr. elérhető. Szalonnából csak kevés kél 37-38 frton. (R.)

Debreczen. Aug. 2. Tiszta buza 2 f. 60 kr. kétszeres 2 f. 2 f. 40 kr. rozs 1 f. 20 kr. árpa 1 f. 30 kr. kukorica 2 f. 60 kr. zab 1 f. 40 kr. köles 3 f. 20 kr. Egy mázsa szalonna 39 frt. széna 1 f. 10 kr. szalma - frt 60 kr. 1 font szalonna 40 kr. disznóhús 22 kr. marhahús 16 kr. só 9 kr. 1. iteze disznózsír 56 kr.

Báromvávár. Egy pár jármos ökor 155 frt. egy pár vágó tehén 100 frt. negyedfü tinó párja 110 frt. harmadfü tinó párja 85 frt. rugott borjú párja 55 frt. igásló párja 85 frt. sertés párja 28 frt. juh párja 15 frt.

Békés. Julius. 30. Tiszta buza 2 f. 90 kr. kétszeres 2 f. 40 kr. rozs 1 f. 90 kr. árpa - frt - kr. kukorica - frt - kr. zab - frt - kr. köles - frt - kr. Egy mázsa szalonna 42 frt. - kr. széna - frt - kr. 1. font marhahús 16 kr. (E.)

Ermihályfalva. A aug. 4-én tartott heti vásárban a termények s élelmi cikkek ára következő volt: Tiszta buza mérője 2 f. 70 kr. kétszeres 2 f. 20 kr. rozs 1 f. 70 kr. tengeri 2 f. 70 kr. árpa 1 f. 40 kr. zab 1 f. 10 kr. búkköny - frt - kr. lednek - frt - kr. köles - frt - kr. kása vékaja - frt - kr. paszuly - frt - kr. kendermag - frt - kr. kolompér vékaja - kr. lencse itezje 9 kr. borsó 8 kr. zsír 60 kr. olaj 36 kr. szalonna mázsája 35 frt. szalonna fontja 40 kr. sertés hús 20 kr. marhahús 12 kr. hizott liba - frt - kr. sovány 1 f. 80 kr. egy tojás 2 kr. (V.)

Gyula. Julius 29. Buzza 3 f. 20 kr. kétszeres 2 f. 40 kr. rozs 2 f. 20 kr. árpa 1 f. 20 kr. zab 1 f. 40 kr. tengeri 2 f. 80 kr. köles - frt - kr. 1 mázsa szalonna 40 frt. széna 1 f. 20 kr. szalma - frt - kr. 1 font marhahús 16 kr. (D. F.)

Nagyvárad. Aug. 2. T. buza 2 f. 20 kr. kétszeres 1 f. 60 kr. rozs 1 f. 30 kr. árpa - frt 50 kr. zab - frt - kr. tengeri 2 f. 50 kr. köles - frt - kr. 1 mázsa szalonna 40 frt. széna - frt - kr. 1 font marhahús 16 kr.

Nyiregyháza. Julius 30. A mai napon tartott heti vásáronk a gabna ára a kedvező időjárás folytán ismét leebb szállottak s elkelt t. buza 2 f. 90 kr. - 3 f. 10 kr. kétszeres - frt - kr. rozs 1 f. 50-60 kr. árpa 1 f. 10-20 kr. tengeri 2 f. 40-50 kr. köles - frt - kr. kása 5 f. 80 kr. - 6 f. paszuly 2 f. 80 kr. - 3 f. (K. B.)

H. Nánás. Julius 29. T. buza 2 f. 40 kr. kétszeres 1 f. 80 kr. rozs 1 f. 50 kr. árpa 1 f. 10 kr. zab - frt - kr. tengeri 2 f. 90 kr. köles - frt - kr. 1 mázsa szalonna 36 frt - kr. 1 font marhahús 12 kr.

Kisvárd. Julius 28. T. buza 3 f. 20 kr. kétszeres - frt - kr. rozs 1 f. 60 kr. árpa - frt - kr. zab 1 f. 50 kr. tengeri 2 f. 60 kr. köles - frt - kr. egy mázsa szalonna 40 frt. egy font marhahús 12 kr. (B.)

Tasnád. Julius 29. T. buza 2 f. 50 kr. kétszeres 2 f. 20 kr. rozs 1 f. 70 kr. árpa 1 f. 20 kr. zab - f. - kr. tengeri 2 f. 50 kr. köles - frt - kr. egy mázsa szalonna 38 frt. széna - frt 80 kr. egy font marhahús 13 kr. (Á. L.)

Tokaj. Aug. 5. T. buza 6 f. - kr. kétszeres 4 f. 80 kr. rozs 3 f. 40 kr. árpa 2 f. 40 kr. zab 2 f. 60 kr. tengeri 4 f. 80 kr. kolompér 2 f. - kr. 1 mázsa liszt 0. sz. 15 frt - kr. 1. sz. 14 frt. kr. szalonna 35 f. - kr. széna 2 f. - kr. 1 font marhahús 15 kr. borsóhús 15 kr. 1 iteze ó bor - kr. bikfa öle 5 frt 50 kr. (Z. J.)

Bécsi bürse árfolyama.

Table with columns for Augustus, 1, 2, 3, 4, 5 and rows for various commodities like Metalliques, nemzeti koleson, 1880 aros koleson, etc.

szert s általában, mint más városunk levelei és hasonló eszméi peccsétel - a peccsütésüket illetőleg - erővel és hitellel bírjon és valóssággal bírn is tartoznak.

X. Azt sem kell elmellőznünk, hogy az ó akaratuk ellenére még a kerékli vár urai családtagok és szolgálók sem szabad az ő magtermő erdőikbe hízni és vadászni, hanem csupán a kerékli vár urai lakosai, azaz a kerékli vár urai lakosai, azaz a kerékli vár urai lakosai, azaz a kerékli vár urai lakosai...

XI. Hasznukat és előmenetelüket akarván munkálni, nekik azt is örömet megengedjük, hogy az ott folyó Berettyó vizén, saját határukban három, vagy ha tartozik több kerékli vízi-malmot építhetnek, az egész község számára. Melynek fejedelme és keresménye egyelő napokon a város közhasznára fordítassék; s a szombati nap jövedelmét pedig egészen és minden hiányosság nélkül azon nap reggeli órájától fogva a városnappal reggeli órájig minden héten akárhány kerékli legyen is a malom, teljesen egészen minden város iskolája táptápláti-növendékeknek (alumnia) engedjék.

(Folyt. köv.)

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. 1864-ik év Május 1-től kezdve, érvényes az 1864-dik nyári havakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé.

Table with columns for stations (Bécs, Pest, Czegléd, Szolnok, Püsp.-Ladány, Debreczen, Tokaj, Miskolcz, Forró-Encs, Kassa) and times for different routes.

II. Arad felé.

Table with columns for stations (Bécs, Pest, Czegléd, Szolnok, Mező-Tur, Csaba, Arad) and times for different routes.

III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé.

Table with columns for stations (Kassa, Forró-Encs, Miskolcz, Tokaj, Debreczen, Püsp.-Ladány, Szolnok, Czegléd, Pest, Bécs) and times for different routes.

IV. Aradról Pest és Bécs felé.

Table with columns for stations (Arad, Csaba, Mező-Tur, Szolnok, Czegléd, Pest, Bécs) and times for different routes.

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Table listing train routes and schedules: Aradról-Szebenre, Nyiregyháza-ról-Szatmárné, Nyiregyháza-ról-Beregszászra, Nyiregyháza-ról-Nagybánya, Nagyváradról-Kolozsvárra, Tokajból-Ujhelyre, Kassáról-Lőcsére, Kassáról-Praemyslre, Kassáról-Szigethre, Kassáról-Munkácsra.

As igazgatóság

Színház.

(Sz. T.) Jul. 30. Lendvay és Lendvayné Fánecs Ilka assz. ötödik vendégfelleptől: „Sheridan" színmű 4 felv. Ista Langlé Aylie, fordító Csopregi L. Képekkel és sok leleménnyel foglalkozó műveltségű művésztársulatunk a Lendvay-párnák közönségünket kifejezően el nem mulasztatjuk. Lendvay a könyvelő, című és bátor Sheridan sok gondnoki gyakran talált drámai vonásokat alkalmazva, személyesít. Lendvayné assz. az ártatlan O' Donner Zsuzsanna szerepében habóaljhoz ismét egy szép levelet töltött. Atmelegült szavalata természetesen játéka mellett részese a közönség tapaszában. Zöldy (Dunbár) az embergyűlölő tegezerparancsnokot Foltényi és emigrans francia marquis-t jól játszotta. Foltényi (Cordwell hercegnő) hasonló szerepekben mindig sikerrel működik. Fehérváry (Lord Spencer), az este megmutatta, hogy a természetesség korlátai között maradvány is lehet hatást előidézeni. Közönség szép számmal, virágoktól, taps elég.

Jul. 31. Lendvay és Lendvayné Fánecs Ilka assz. utolsó előtti felleptől: „Nem töröm a házuat." Vigj. 3 felv. Ista Lendvay Márton. Paterdy Béla kedvezet szerepe vendégünknek s hogy játékát szép siker koszorúzza, mondanom is felesleges. Lendvayné assz. kedves Róza volt s jelenetek közben is zajos tapsokat nyert. Zöldy (Körmösi fiskális) sok természetességgel művészszerűen játszott. Foltényi a családtagokkal fraternizáló szolgát jó humorral személyesíté. Foltényi a családtagokkal fraternizáló szolgát jó humorral személyesíté, figyelmeztetjük azonban, hogy Peti mint Róza testvére sokkal fiatalabb mint amilyenek ő előtűntet. Fehérváry (Gardner) és Császár (Magyar) több szépen sikerült jelenete volt. Szépszámu közönség.

Aug. 1. Lendvay jutalomjátékaul Lendvayné Fánecs Ilka assz. utolsó felleptől: „Az ördög naplója" Vigjáték 3 felv. Ista Aragó és Wermón. fordította Egresy Béni. Lendvay, ki kileptekor szünni nem akartó tapshivarral s koszorúkkal fogadott a szépszámu közönség, ez este elemében volt s Robin de Bois-t művészszerűen játszotta. Lendvayné assz. mint Marie kedves türemény volt s megnyerő modora, finom játéka utoljára biztosíték szántára közönségünk kegyel. Zöldy (Gauthier) rövid szerepében is igazolta, hogy nem mindennapi színpadi tehetség. Foltényi, Foltényi, Fehérváry, Fehérváry s sikerrel működtek. Zöldy (Gardner anyó) mesterképpel, természetesen játéka dicsőret érdemel. A Lendvay-pár felvonások után többször zajosan kihívott s a meztartában nálunk pártatlan szívelyes fogadtatás után úgy hisszük, hogy elégedetten távozott körünkől.

A harmadik év téli felében. Osztrák polgári törvénykönyv. Magyar büntető törvény és eljárás. Nemzetgazdaságtan.

A nyári felében Magyar polgári törvénykezés. Törvénykezési és közigazgatási irály. Pénzügytan. Osztrák tételes-pénzügyi törvényisme. Váltó- s kereskedelmi-törvények.

Az iskolai év szept. 1-ső napjától a következő július 20-ik napjáig tart. A beírás, érettségi bizonyítvány előmutatása mellett csak szept. 1-8 napjain történhet meg. Beírásdíj 3 frt. Tandij félévre 10 frt 50 kr, melyet félévkenként előre kell befizetni. Mindenki félévrel külön önálló bizonyítványt adatik, egy forintért; ezenfelül peccsétés díja a főiskolai seniornál 20 kr. Törvény 10 kr. Az akadémiai törvények aláírásáért 3 frt 68 kr, más iskolából jöttektől 1 frt o. e.

Az első magyar általános biztosítótársaság fenállása első percétől a méltányosság elve által vezetettve, főtörvényesül tüzte ki a biztosítás eszméjét minél szélesebb alapokra fektetni, az eszmét megkedveltetni s ezáltal annak üdvös és jótékony voltát a népesség legalsóbb rétegeinek szívébe is beolítani. Ezen eljárásának főnyes és kézzelfogható tanubizonyosságát adja különösen halálözás esetére az ember élete biztosításának lehető legolcsóbb díjak mellett eszközölhetőségét, amidőn a legszegényebb családok is azon helyzetbe juttatja, hogy végtelkarítására, - mely közönségesen tudva van, kiválólag a szegénysorsuakat, mindig bizonyos és elkerülhetlen zavarba hozza, - magának anyagi helyzetéhez megfelelő összeget 50 forinttól 500 forintig igen előnyös feltételek és fizetési mód szerint biztosíthasson. A temetkezési költség biztosítási díja, kor szerint következőleg van megállapítva: 20 éves egyén fizet egy évre 100 frt biztosítási tőkétől 1 f. 65 kr. 21 é. 1 f. 67 kr. 22 é. 1 f. 72 kr. 23 é. 1 f. 78 kr. 24 é. 1 f. 85 kr. 25 é. 1 f. 90 kr. 26 é. 1 f. 96 kr. 27 é. 2 f. 2 kr. 28 é. 2 f. 9 kr. 29 é. 2 f. 17 kr. 30 é. 2 f. 25 kr. 31 é. 2 f. 32 kr. 32 é. 2 f. 41 kr. 33 é. 2 f. 50 kr. 34 é. 2 f. 59 kr. 35 é. 2 f. 68 kr. 36 é. 2 f. 76 kr. 37 é. 2 f. 86 kr. 38 é. 2 f. 97 kr. 39 é. 3 f. 8 kr. 40 é. 3 f. 19 kr. 41 é. 3 f. 31 kr. 42 é. 3 f. 42 kr. 43 é. 3 f. 56 kr. 44 é. 3 f. 69 kr. 45 é. 3 f. 84 kr. 46 é. 4 f. 2 kr. 47 é. 4 f. 15 kr. 48 é. 4 f. 32 kr. 49 é. 4 f. 49 kr. 50 é. 4 f. 67 kr. 51 é. 4 f. 89 kr. 52 é. 5 f. 11 kr. 53 é. 5 f. 33 kr. 54 é. 5 f. 57 kr. 55 é. 5 f. 85 kr. 56 é. 6 f. 10 kr. 57 é. 6 f. 37 kr. 58 é. 6 f. 67 kr. 59 é. 7 f. 1 kr. 60 é. 7 f. 36 kr.

** A es. k. szab. tiszavidéki vasút üzletbevétele f. é. július havában: utazók száma volt 33,643 - személyszállításért bejött 85,180 frt 36 kr. ezért és a podgyász- gyorsúru és teherárúktól együtt bejött összesen 211,251 frt 7 kr. Betudva e hónapot 1864 jan. 1-től összes bevétel 1,485,559 frt 87 kr. (a múlt évben ugyanez időszak alatt 1,527,266 kr - s e szerint e folyó évben kedvezőbb.)

Vidék.

** A szatmármegyei gazdasági egyesület felhívást intézett a nagy-bányai növényteher, hogy küldöttséget nevezze ki, mely a többi egyet részéről küldöttségekkel a f. hó 20-án Szatmárban tartandó gyűlésben egyesülvén, tanácsosul járuljon ama kérdés megfélésehez: miként kellene a háztartást, ruházatot, család-tartást s általában a fenyűzést oly korlátok közé szorítani, hogy abból a családok elbukása ne következék. A nagy-bányai növényteher teljesíté a meghívást a küldöttei által külön emlékiratot nyújtott át.

== Miskolcson Borsodmegye főispáni helyettese a napokban, az ottani körváruunál lefoglaltatta Renau „Jézus élete" című műveinek példányait, mivel a herceg-prímás e könyv lefoglalását elrendelte. Erdőkes, - mondja a „Morgen Post," hogy valamely megye politikai főnöke egyházi titulat hajt végre s oly könnyen foglal le, mely ellen a sajtóhatóságunk kifogása nem volt; de a szóban forgó esetből érdekes jogi kérdés is támadt. A könyvtáros ugyanis átküldte a lefoglalt s nála bízottmányban volt könyvekről a térítvényt Pestre a kiadóknak, ki határozottan vonakodik a kárt szenvedni, miután nevezett könyv mind a fővárosban, mind mindenütt megengedtetett.

** Székelyhidon a napokban egy gyújtogató gyújtáson kapván, a f. l. g. r. o. t. elfogott, a peraccutor hadnagyul ideiglenesen hóhörtönözve lévén, a hivatalos vizsgálat ellene megítélt s állítólag több rendbeli gyújtást kiváltott. Aközben nem várta be, hogy a büntető törvény kérelhetlen szigorú alkalmazhatasságát ellene: ezt megelőzőleg maga magát buntette meg, börtönében, akasztás által vétve véget bünsé életének.

** Mihályfalváról írja levelezőnk: K. hó 27-én lakonyu szelvényekkel roppant sápor-csók volt s a személyi hadron ezuttal az esővel jég is hullott, mely a dolányban különösen sok kárt tett; biztosítva csak némi részben volt. Az aratás lassan halad; a gyakori esőzések miatt mondhatni még derekban vannak a tengeri töltőgetése is csak a napokban ért véget. Az aratás részbe 10-12-ik részbe megy, kik pedig pénzes aratókkal arattatnak, az aratóknak 80 lrt fizetnek.

-- a község szabadalmainak és előjogának minden pontban cikkelyekben és részekben, ha azok a törvényeknek és régebben, vagy újban a körülményeknél fogva bevonat vagy bevonandó rendelkezések és szabadságok, minden vonatgás nélkül, teljesen hódolni és engedelmessékedni tartoznak és kötelezetnek. Másiknál megbecsültetvén az ily munkásoknak és lakosoknak minden öröksége és hazai, szabad legyen a bírónak a becsült összeg kifizetése után, az ilyeneket korlátok aláhozhatni, és összeírhatni házaikat és örökségeiket, a község helybenhágyása nyomán, akiknek akarja, eladni.

VII. Amidőn valamely idegen vagy jövevény a mondott községbe magát bevonatni és bekebelezetni és lakását tetszése szerint udahelyezni akarja, tisztességes eredetéről és családi származásáról szóló bizonyítványok előmutatása után, ezen város minden kiváltságának, kedvezményeinek, szabadalmainak, törvényeinek, szokásainak sértetlenül leendő megőrzésére s egyszerűen minden tehernek, és nehézségeknek s a körülményeknél fogva kedvező vagy kedvezőtlen s bármely esetben közönségesen mindenkire néző szolgálatoknak ő velük egyformán való elvállalására előbb, csak tetétele mellett, nekünk és az egész községnek magát lekötve és elkötelezve s nem másképpen vétessék be a város lakosai közé.

VIII. Akármiféle községek, mezővárosok, városok, falvak, helységek és birtokokból, vagy végre a földnek akármely vidékei, vagy tájékaikról akármiféle nemzeti és nemzeti-ségből való gyarmatosok, lakosok, vagy jobbágyok nevezett városunkba szállásolni jönek, ezeket mondott városunkból előbbi lakhelyükre visszavinni, vagy visszahurcolni soha és semmikép senkinél, még az ő földesuroknak sem szabad; sőt még csak nekik tetszik ezen városban, a főlebb megirt feltételek alatt szabadon és tisztosan lakhatni, és csak az ország törvényei szerint vitelhetnek vissza.

IX. Nehogy jövőben is mint eddig bizonyítlan peccsétel használjanak; határozottan és tudatosan s jónakarattunkból meghagyjuk, hogy egy jelens és vitéz, éretl kor, veres öltöny, fehér darutollakkal s összefogott dírga hűvelkel felekesített és gyönyökökkel helyely-helyelyel felezirózott fekete főveget viselő, megaranyozott karddal felövezett, bárszónyal bevonat, aranynyal ekesen kicsinosított királyszékében, komoly méltósággal, összetett kezekkel álló, egyfelől vértől pirosló kivont szabjával, másfelől megaranyozott buzagonynyal ellátott, a fejedelmi méltóságnak mintegy eleven képét kiábrázoló lósnak képe legyen. peccsétjök (ozimorók) mely csúsz, vagy réz, vagy más érzebe ezen körirattal „Pro Deo et Patria" bemetszelvén, azzal mint hitelen peccsétjükkel s zöld vízszel peccsételjük meg mostantól fogva minden ezután következő időben, minden s akármely ügyben közölök kibocsátandó bármely leveleiket, mely vissz-peccsét akármiféle leveleikre ráfüggesztetvén, vagy ráütetvén, épen

